

Välkommen
på invigning av konstverk
Stina Opitz
24 augusti 2019 kl. 12.00
Timmermanstorget

Invigning av konstverk

24 augusti 2019 kl. 12.00

Timmermanstorget

- 12.00 Östgöta Musiken spelar.
- 12.15 Invigningstal av Lars-Ove Östensson, Konsthallschef, Linköpings Kommun.
Stina Opitz, Konstnär, berättar om konstverket.
- 12.30 Arkitekt Per Nilsson berättar om torgets tillkomst, prisutdelning till landskapsarkitekter och planerare som deltagit i utformning av torget.

Stina Opitz, född 1944 i Gävle, bosatt i Linköping sedan slutet av 1970-talet.

Studier: Skånska Målarskolan. Filmstudier vid Linköpings universitet (video/ljud och documentary film) och Stockholms universitet (filmvetenskap). Ateljé på Skylten och medlem i ALKA konstnärsförening.

”Man får alltid vrida på huvudet inför hennes konst. Att ställa allt på huvudet är nästan en naturlig arbetsmetod för Opitz.”

Stina Opitz

Linköpingskonstnären Stina Opitz är ständigt egensinnig och allsidig.

Hon gör inte som andra. Stina Opitz överraskar och berör. Hon är idémässigt flexibel, kreativ och rörlig – inte bara när det gäller idé, form och innehåll, utan också i användningen av olika material. När de flesta place-rar en rättvänd skulptur på ett fundament gör Stina Opitz tvärtom. Hon ställer sin kvinnofigur i brons upp och ner. Upp och ner! Varför inte? Vi studsar till, blir aktiva och börjar fundera över vad vi ser. Nästan som en visuell och känslomässig chock som i bästa fall övergår i reflektion. Både igenkänning och häpnad!

180 grader

Här är det ingen vanlig nakenstudie av alla ”Vårens huldor” eller parkernas nymfer. Konsthistorien dräller av dem. Nu möts vi av ”Up-side-down”. Tanken rör sig 180 grader – nästan som under barndomens funderingar om människorna på andra sidan jordklotet stod upp och ner? En paradoxal lek med gravitationen.

Betraktarens associationer kan löpa iväg fritt som de vill. Alla har sitt sätt att se och uppleva. Men ingen blir nog likgiltig. En kvinnofigur i brons som står på huvudet – men ändå inte. Figuren måste ha gjorts rättvänd. Och hon är inte helt naken utan iklädd sport-BH och trosor – men ändå väldigt naken på ett offentligt torg, särskilt vintertid.

Mognadstider

Det ligger givetvis långa processtider bakom ett sådant här verk. Stina Opitz har alltid förhållit sig undersökande och kritiskt utforskande. Vaneseende är inget för henne. Övriga perspektiv och positionsförflyttningar snarare legio. Hon har vridit huvuden bak-och-fram på både skulpturer och betraktare. ”Ut-omjordingar” fästs på husfasader et cetera. Bord börjar plötsligt snurra och dansa. En liten paviljong svävar under taket i stället för att stå på golvet. Man får alltid vrida på huvudet inför hennes konst. Att ställa allt på huvudet är nästan en naturlig arbetsmetod för Opitz.

Kvinnor i konsten

Man kan associera och göra referen-

ser till andra kvinnliga konstnärer som t.ex. Charlotte Gyllenhammar. Hon lät hänga upp ett stort ekträd upp och ner i Stockholms centrum. Likaså gjorde hon en film med en kvinna i stora kjolar upp-och-ner. Permanent är bygget "Svindel" 2002 med ett underjordiskt ateljérum spegelvänt i Wanås skulpturpark. Där finns också Ann-Sofie Sidéns uppmärksammade bronsskulptur: en kvinna som sitter på huk och kissar. Marianne Lindberg De Geers skulpturer av en överviktig respektive anorektisk kvinnokropp. Susanna Arwins tema om "Den svenska tanten", visserligen fullt påklädd i kappa och med handväska som tillhygge. Så har vi alla Lena Cronqvists flickskulpturer i brons, nu senast en ny "Flicka med parasoll", 2019, beställd av Botrygg AB, i Linköpings seminaripark.

Långt CV

Stina Opitz har deltagit i ett stort antal utställningar både i Sverige och utomlands. Man minns t.ex. "kristallkronan", som bestod av återanvända plastbitar. Tidigt iscensatte hon också olika konstprojekt t.ex. "Krokiga linjaler" med barn i Linköpings skolor på 1980-talet.

Mest uppmärksammas är "Cirkulation II" som gav upphov till fenomenet "rondellhund". Hon har även skapat ljuskonstverk som "Sibyllan" och "Gudfadern". Ett stort offentligt verk är "Fallstudie" Norrköpings universitet på uppdrag av Statens konstråd. Det är en ljuslysande neontext i plexiglaspelare som är vink-

lad och 12 m lång - går i genom 3 våningar.

Vadstena slott

Stina Opitz konstnärskap spannar över drygt fyra decennier. 2017 var hon inbjuden att medverka i Vadstena slotts sommarutställning. Där presenterades hennes konst tillsammans med Carl Milles och Gottfrid Larsson. Hon är i högsta grad en levande och aktiv konstnär med ständigt nya trådar i sin rika väv. Oupphörligt sökande och på väg. Okonventionella idéer tar form via textilier, metaller, trä, gips, elektriska motorer och funna objekt transponeras till gestaltande konstverk.

På golvet en kvinnofigur med ett upplyftat ben och huvudet in i en modell av ett lokstall. Så fyndigt och överraskande! Vad drömmer hon om? Ytterligare några kvinnofigurer finns med. Och rörelse förstås. Vi som betraktare fullbordar konstverken. Bra konst generar många olika läsningar.

Vilken lysande idé att kombinera Stina Opitz samtida konst med Carl Milles och Gottfrid Larsson. Idékonstnärlig spiritualitet möter kraftfulla nationalmonument i brons och sten. Varats olidliga lätthet. Nutiden i samtal med historien. Kvinna möter män. Laddningar borde med lätthet uppstå. Övåntade laddningar – just därför så intressant.

Motsatsen till stillastående

Rörelse i konsten har länge varit hennes signum. Bakgrunden kan vi finna i 1960-talets strömning med

samma namn. Konstnärer som Niki de Saint Phalle, Jean Tinguely, PO Ulftvedt, Calder och många andra ville undersöka hur man kunde bryta upp statiska konstformer till något nytt. Monumentalskulpturen "HON" på Moderna museet blev en ny upplevelse för den unga Stina Opitz.

Ännu längre tillbaka finns inspirationskällor för henne som t.ex. Marcel Duchamp, idé- eller konceptkonstens fader, målare som Edvard Munch och Jackson Pollock, säregna surrealisterna som Meret Oppenheim och legenden Louise Bourgeois (1911 – 2010). Sitt långa och nära samarbete med Lillevi Hultman framhåller gärna Stina Opitz som viktig i sin utveckling.

Trots tunga förebilder har hon sedan länge alltid haft en egen profil och ett unikt sätt att ge form åt ny konst. Ett eget tonfall, ett vibrato och en omisskännlig originalitet. En äkta "Opitz" skiljer ut sig. Kombinationen av spännande, täta, fantasifulla idéer och fogande av motspänstig materia till uttrycksfulla, både starka och känsligt subtila konstverk gör hon på ett alldeles eget sätt. Här finns också en skörhet som är nervigt förnimbar.

Panelhonor

Stina Opitz kvinnofigurer har funnits med länge. Jag minns en av de första utställningarna "Rumsrent" på dåvarande Konsthall ALKA 1990 i Linköping. Där formsatte hon en rad sittande gipsfigurer på stolar som hon kallade "Panelhonor". De som inte blev uppbyggda till dans. En jättelikt

uppbyggd kjol eller tornspira ingick också med en kvinnofigur på toppen. Under det sena 80-talet gjorde hon ett slags svarta figurer av grafikverkstadens tarlatantrasor.

Art Machine

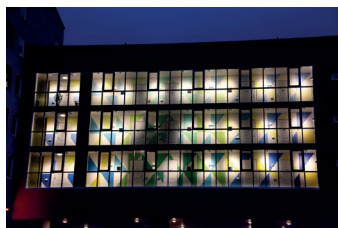
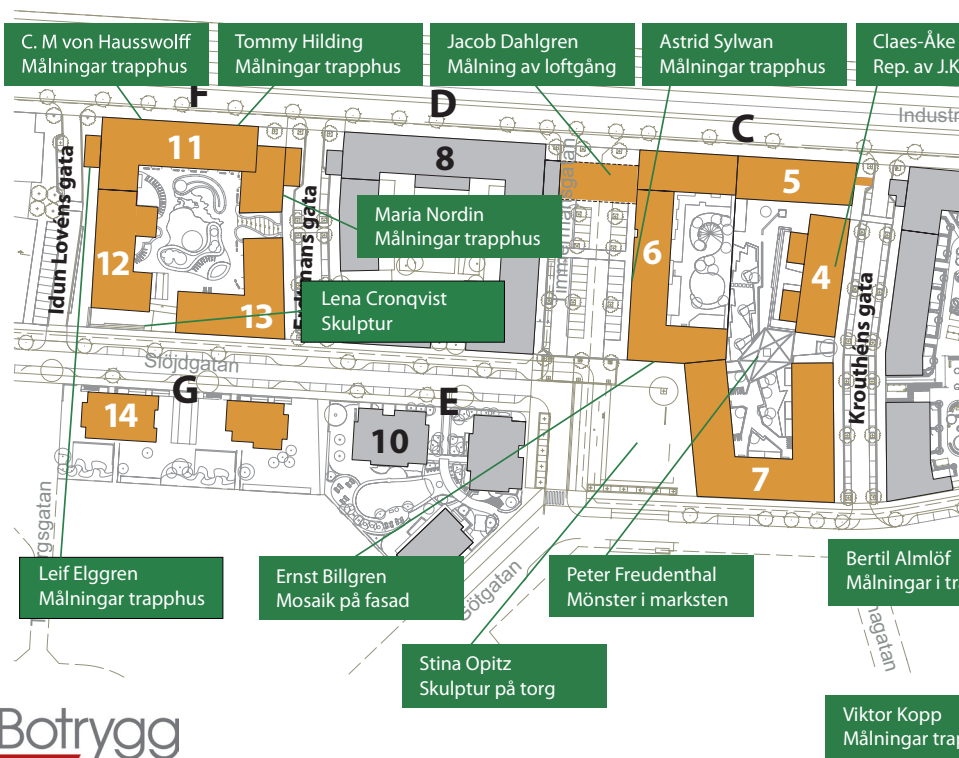
Tidigt 1990-tal gjorde hon sina första datastyrda installationer. Fyrtio olika "sprattelgummor" bildade en mekanisk balett. På skroten hade Stina köpt vindrutemotorer från bilar. Rörelsen i konsten fortsatte med "Art Machine" på Norrköpings konstmuseum, "Reisen" på Louisiana. Oförglömlig är den robotstyrda klänningen "Revival". Den roterar slumpmässigt och doppas i en hink med lera, som sprids ut i en cirkel på golvet. Den visades bl.a. i Spårvagnshallarna i Stockholm, där Moderna museet hade tillfälliga lokaler under nybyggnationen.

Så visst är det naturligt att kvinno-gestalter återkommer i hennes skapelseakter. Förvånade, nyfikna, irriterade, bejakande, fascinerade? Vad vet vi. Konsten har ju genom hela historien alltid förändrats och varit i rörelse. Nya strömningar har avlöst varandra. Och konstnärer har i alla tider tagit intryck av och lärt sig av tidigare generationers förebilder. Förhållit sig, samtalat, diskuterat kritiskt eller berömmande. En ständig dialog.

Christer Fällman

Konstprojekt i Övre Vasastaden

Konstverket Utomjordingen är en del av konstprojektet Övre Vasastaden där flera av S

Jacob Dahlgren, F. 1970.
Early one morning, 2015.

Astrid Sylwan, f. 1970. Dagar, 2016.

Johan
Rep. a

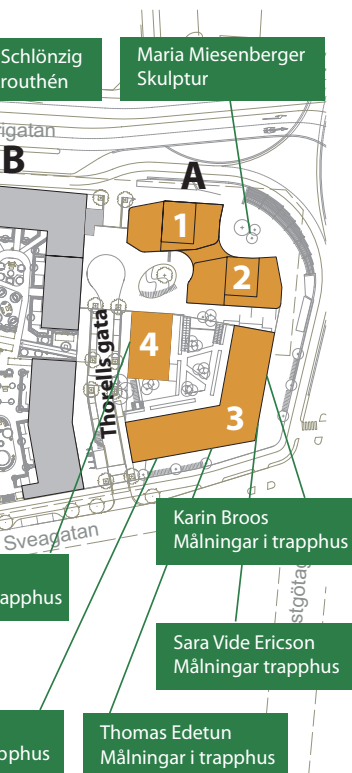

Peter Freudenthal, f. 1938.
Rutor till glädje och lek, 2017.

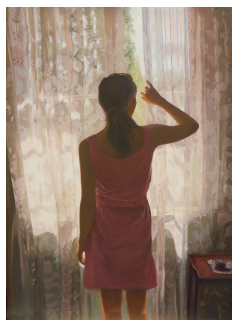
Ernst Billgren, f. 1957.
Naturen bygger, 2016.

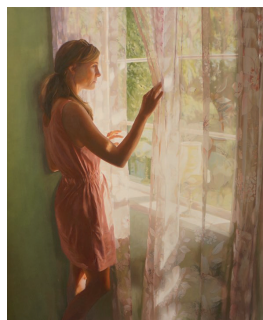
veriges främsta konstnärer deltar.

Krouthén, 1859-1932.
v Claes-Åke Schlönzig, 2017.

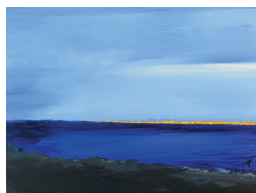
Karin Broos, f. 1950.
Nostalgia 1-5, 2017.

Sara Vide Ericson, f. 1983.
Blue Morpho, 2017.

Thomas Edetun, f. 1962.
Andra platser, 2017.

Bertil Almlöf, f. 1930.
Målningar i trapphus, 2017.

◀ Maria Miesenberger, Hoppet, 2018.

Med plats för konsten

Botrygg månar om trivselsn och satsar därför extra på att skapa en trivsam boendemiljö genom exempelvis konstnärlig utsmyckning. Något som visat sig vara mycket uppskattat.

I samband med inflyttning anordnas en vernissage där konstnär, boende och grannar är inbjudna för att uppmärksamma konsten och skapa kontakter mellan de boende.

Välkommen på invigning av konstverket på Timmermanstorget.

Tel. 010-516 30 00

www.botrygg.se

info@botrygg.se